

Rigsdagstidende.

1853.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 72.

Fjerde Sessions tredie Samling.

20de Møde.

Løvedagen den 9de Juli.

(Forts.)

Lindberg (forts.): Der kan nemlig for den Enkelte være saadanne Omstændigheder tilstede, som det ikke er saa ganske let for ham at kunne sjerne, f. Ex. Forholdet til Pant- haverne osv., som han ikke har fuldkommen fri Raadighed over, naar en saadan Evangslov kommer ud. Jeg havde ønsket, siger jeg, at der havde været taget saadanne Hensyn til, at billige Godseiere fuldkomment kunde faae Leilighed til at gjøre deres Frihed gjældende, og, at det ikke skulde see saaledes ud for deres Samtidige og Undergivne, som om det kun var Frygten, der drev dem til at gjøre det, som deres Hjerte dog havde lyst til. Jeg mener nemlig, at der kunde have været en anden og langt mere lemsældig Vej at betræde og anvise end den, hvorpaa man her er staaet ind; thi, dersom de Mænd, som have stillet sig i Spidsen for Bondvennernes Selvfab, der har sat sig det Formaal at virke for en heldig Ud- vikling af vore Landbosforhold, havde grebet til de mildere Midler, saa troer jeg, at det i alle Maader havde været langt bedre for denne Stand, uagtet jeg indrømmer, at Fæstegodsset hverken saa hurtigt eller paa eengang kunde gaae over til Selveiendom. Jeg mener nemlig, at det havde været langt lempeligere, dersom man var gaaet ind paa den Vej, at der ad Lovgivningsveien var blevet søgt at faae udvirket, at Landgilden for enhver Fæstegaard for Fremtiden skulde være en bestemt Afgift, som paa ingen Maade kunde forhøies, og at man derimod lod Indfæstningssummen være overgIVEN til den frie Handel, dog saaledes, at, dersom der blev fordret, hvad Fæsteren kunde

kalde høit og ubilligt, at det i saa Fald stod Fæstebonden frit for at tage Taxationsmænd, som udnævntes til at afgjøre, hvor stor Indfæstningssummen skulde være. Naar en saadan Bestemmelse var sat i Forbindelse med, at Godseierne ikke maatte bortfæste Gaardene til Høilkesomhelst, men at de skulde være bundne til den sidst afdøde Fæsters Søn eller Datters Mand, dersom en Saadan kunde fæste Gaarden, og, dersom den i Særdeleshed var bleven sat i Forbindelse med det Forslag til Colibattets Ophævelse i Fæstebondestanden, som ogsaa engang har været omtalt her i Rigsdagen, nemlig saaledes, at en Enke kunde faae Til- ladelse til at gifte sig, uden at hendes Mand var nødt til at fæste paany, saa var altså Dette vistnok Indskrænkninger i Godseierens Ret; men det var dog aabenbart ikke et saadant strengt Skridt som det, der tilsigtes ved den nærværende Lov, angaaende Fæstes Overgang til Selveiendom. Da dette imidlertid ikke er skeet, og denne Lov foreligger, og efter al Sandsynlighed ogsaa vil finde Understøttelse, og, da jeg selv er en Elsker af Selveiendom, uden at jeg derfor er istand til at kunne sætte mig i Spidsen for en Bevægelse i den Retning, som jeg har omtalt, vil jeg ikke modsætte mig Loven, som den foreligger, men jeg maa kun tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der tillige er Noget, som jeg savner ved denne Lov, og det er et tilbørligt Hensyn til Huusmandsclassen. Der er rigtignok blevet taget noget Hensyn til Huusmændene, saaledes at de ogsaa skulde kunne have Afgang til at blive Selveiere, men det er dog indskrænket til Beneficiars Lehn- og Fideicommissgodser, men der er mange andre Huusmænd, som aabenbart sidde under lige saa trykkende Vilkaar, og som ere saa stærkt nedtrykte i vort Fædreland, at, dersom det var